

Vuoden 2026 talousarvio

Kaupunginhallitus 04.11.2025 § 269
1473/02.02.00/2025

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Tasapainoa arvioitaessa voidaan huomioida taseeseen kertynyt ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Talousarvion sisältö

Toimialat ovat valmistelleet talousarvioesityksensä lokakuun loppuun mennessä. Kaupunginhallitus on (25.8.2025 § 195) hyväksynyt toimialoille nettomäärärahoja ja investointeja koskevat raamit. Toimialoista sivistystoimi, tekninen toimi sekä rakennus- ja ympäristötoimi ylittävät annetun raamin. Kokonaisuudessaan kaupungin talousarvioluonnos on toimintakatetasolla tässä kohtaa n. 468 000 euroa yli annetun raamin. Tilikauden tuloksen tasolla talousarvioluonnos on 350 600 euroa yli annetun raamin.

Vuoden 2026 osalta merkittävin muutos on sote-kiintöihin liittyvät muutokset. Rantakoto ja Pihlajalintu poistuvat kaupungin hallinnoinnista, kohteisen kulut ja vuokratuotot poistuvat. Omistajat vuokraavat kohteet jatkossa suoraan Pirhalle. Kaupungin omistamista sote-kiinteistöistä perustetulle yhtiölle (Parkanon Hyte-kiinteistöt Oy) siirtyvät terveyskeskus, Rauhalan palvelukeskus, Pajulinnun toimintakeskus ja Uunilinnun asumisyksikkö. Kaupunki myy jatkossa yhtiölle palveluna mm. kiinteistöhuoltoa, siivousta, kiinteistöautomaatiota, valvontaa. Palvelumyynnistä saatava käyttötalouden tulo on luokkaa 700 000 – 800 000 euroa vuodessa. Lisäksi kaupunki voi laskuttaa yhtiöltä mahdollisesti annettavista lainoista korkotuloa. Tulo on kaupungin heikko taloudellinen huomioon ottaen kriittisen tärkeä.

Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys on heikkoa. Verotulot kasvavat vain vähän ja valtionosuuksien määrä laskee kuluvesta vuodesta. Näistä

kahdesta tuloerästä koostuva ns. verorahoitus ei siten kata toimintakulujen muutosta. Toimintakate kasvaa n. 742 000 euroa vuoden 2025 talousarviosta, mutta verorahoitus kasvaa vain 363 000 euroa.

Poistojen määrä laskee merkittävästi. Pääosin muutos johtuu sote-kiinteistöljen poistumisesta, mutta myös keskustan kouluun liittyvän vanhan yksittäisen investoinnin poistoaika kuluu loppuun. Tämä pienentää poistoja n. 130 000 eurolla. Ajankohta on sattuma eikä se liity keskustan toiminnan todennäköiseen päättymiseen palvelukäytössä.

Sote-kiinteistöihin liittyvien järjestelyiden lisäksi kaupungin toiminnassa ei tapahdu olennaisia muutoksia. Päiväkoti+pikkukoulu-investointi muuttaa myös kaupungin käyttötaloutta, mutta sen vaikutuksia ei ole talousarvioon pystytty arvioimaan. Lainamäärän kasvu on karkealla tasolla huomioitu suunnitelmavuosien korkokuluissa. Hankkeen vaikutuksista käyttötalouteen tiedotetaan kaupunginvaltuustoa kun hanke etenee ja tarvittaessa esitetään talousarvioon muutoksia.

Talousarviossa vuosikate on positiivinen n. 560 000 euroa, mutta tulos negatiivinen, n. 800 000 euroa. Investoinnit ovat yhteensä 4 705 000 euroa kun uusi päiväkoti+pikkukoulu on huomioitu investointina ja jaksetettu kahdelle vuodelle. Mikäli hanke rahoitetaan leasing-rahoituksella, tehdään asiaa koskeva talousarviomuutos käyttötalouden puolelle. Päiväkoti+pikkukoulu on kaupungin kannalta vuosikymmenen merkittävin hanke.

Rahoituksen puolella tulee lainoja lyhennettäväksi 3 225 000 euroa. Uutta lainaa tulee nostettavaksi 7 000 000 euroa. Kaupungin lainamäärä tapauksessa kasvaa merkittävästi.

Talousarvioon ei sisälly esitystä veronkorotuksista.

Taloussuunnitelmavuodet sisältävät runsaasti epävarmuutta. Valtion on tarkoitus julkaista hallituksen esitys kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistuksesta marraskuussa. Uudistukseen liittyy Parkanon kannalta riski valtionosuuksien alenemisesta edelleen, toisaalta muutokseen liittyy mahdollisuus saada jatkossa enemmän valtionosuuksia. Uudistus käytännössä sanelee kaupungin talouden liikkumatilan seuraaviksi vuosiksi. Mikäli uudistus on negatiivinen, on taloutta sopeutettava todennäköisesti uudella sopeutusohjelmalla ja/tai veronkorotuksilla.

Alla tuloslaskelma (tilanne 28.10.2025).

TULOSLASKELMA	Ta 2024	Ta 2025	Ta 2026
Ulkoiset			
Toimintatuotot			
Myyntituotot	517 762	547 300	1 210 500
Maksutuotot	239 450	189 000	203 500
Tuet ja avustukset	203 500	196 600	317 500
Muut toimintatuotot	2 698 961	2 749 150	649 700
Toimintatuotot yhteensä	3 659 673	3 682 050	2 381 200
Valmistus omaan käyttöön	128 818	94 000	104 500
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	- 11 531 156	- 11 141 651	- 11 574 254
Palvelujen ostot	- 5 113 695	- 5 508 345	- 5 023 660
Aineet, tarvikkeet, tavarat	- 1 808 520	- 1 790 240	- 1 449 735
Avustukset	- 761 700	- 1 096 700	- 1 083 700
Muut toimintakulut	- 1 164 318	- 1 794 000	- 1 651 950
Toimintakulut yhteensä	- 20 379 389	- 21 330 936	- 20 783 299
Toimintakate	- 16 590 898	- 17 554 886	- 18 297 599
Verotulot	14 505 000	14 770 000	15 180 000
Valtionosuudet	2 996 000	3 880 000	3 833 000
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	-	25 000	55 000
Muut rahoitustuotot	60 000	50 000	50 000
Korkokulut	- 390 000	- 370 000	- 260 000
Muut rahoituskulut	- 620 000	-	-
Rahoitustuotot- ja kulut yht.	- 950 000	- 295 000	- 155 000
Vuosikate	- 39 898	800 114	560 401
Poistot ja arvonalentumiset	- 1 780 000	- 1 837 000	- 1 361 000
Tilikauden tulos	- 1 819 898	- 1 036 886	- 800 599

Oheismateriaalina on talousarvioluonnos vuodelle 2026.

Valmisteluvastuu: hallinto- ja talousjohtaja Aleksi Saukkoriipi

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee talousarvion valmistelutilanteen tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.